

Nr 70.

Av herr **Röing**, *angående vaktmästaren vid intendenturkåren G. Fallanders rätt till pension.*

Jämlikt den av Kungl. Maj:t den 13 december 1878 fastställda staten för kommandanter och befälhavare m. fl. å rikets fästningar och garnisonsorter funnos upptagna vid fästningsintendenturen å Karlsborg en förste vaktmästare med 700 kronor i lön och 300 kronor i tjänstgöringspenningar samt en vaktmästare med 500 kronor i lön och 300 kronor i tjänstgöringspenningar. Till innehavare av vaktmästarebeställningen förordnades G. Fallander fr. o. m. den 30 november 1880.

Vid upprepade gånger företagen omorganisation av arméns intendenturväsende och den till detsamma hörande personalen, hava av orsaker, som jag ej känner, ifrågavarande ovannämnde tvenne vaktmästarebeställningar ingen gång inbegripits i omorganisationen. Följden härav har blivit den, att när innehavaren av förste vaktmästarebeställningen för en del år sedan avled, Fallander icke ens blev befordrad till innehavare av denna beställning, av den anledning, att nämnda beställning såsom varande på föråldrad stat, icke ansågs böra besättas. Icke heller genom 1914 års härordning, då intendenturkårens vaktmästare överflyttades till vissa infanteri- m. fl. truppförbands stater och i sammanhang därmed bereddes förbättrade löneförmåner, blev Fallander transporterad, emedan han då ansågs för gammal. Fallander har alltså under hela sin 37-åriga tjänstetid innehaft den mycket anspråkslösa inkomsten av 800 kronor, vartill under de senare åren kommit ett extra lönetillägg med 80 kronor om året. Först vid 65 års ålder är Fallander pensionsberättigad med en pension från arméns pensionskassa av 500 kronor årligen.

Fallander, som sålunda på grund av ogynnsamma omständigheter gått miste om de förbättrade löneförmåner, som efter hand kommit hans

yngre kamratar till del, är nu sjuk och lider av neurasteni och äggvita, vilka sjukdomar enligt utfärdat läkarebetyg orsaka, att han icke kan beräknas bliva vidare tjänstbar under de närmaste 5 åren (se bil. 1). Med anledning härav har Fallander ingått till generalintendenten med framställning om utverkande av att han måtte bliva pensionsberättigad omedelbart i stället för vid 65 års ålder och att i samband därmed hans pension måtte höjas. Under vitsordande av Fallanders långvariga, pliktrogna och samvetsgrant fullgjorda tjänst, har generalintendenten hos Kungl. Maj:t i skrivelse den 23 mars 1917 hemställt (se bil. 2) om avlåtande till 1917 års riksdag av proposition avseende, dels nedsättning av vaktmästaren vid intendenturkåren Gustaf Fallanders pensionsålder från nuvarande 65 år till 60 år, och dels att Fallander må från månaden näst efter den, under vilken han erhåller avsked från sin nu innehavande beställning vid intendenturkåren, äga att bekomma en årlig pension av 900 kronor att utgå från allmänna indragningsstaten.

Efter det såväl direktionen över arméns pensionskassa som kungl. statskontoret avgivit utlåtande över generalintendentens framställning, har Kungl. Maj:t den 14 september 1917 resolverat, att framställningen icke befunnits föranleda till någon vidare åtgärd (se bil. 3, 4, 5).

Som framgår av nämnda bilagor innehåller utlåtandet från direktionen över arméns pensionskassa endast vissa uppgifter rörande bestämmelserna angående pensionsförmånerna för förrådsvaktmästare. I detta utlåtande framhålles även, att Fallander blev delägare i arméns pensionskassa den 30 november 1880 genom anställning såsom vaktmästare vid centralförrådet å Karlsborg, vilken tjänst numera uppförd på intendenturkårens stat han ännu innehar. Även om Fallanders avlöning kan anses hava utgått från intendenturkårens stat, torde han aldrig ha funnits upptagen på denna stat. Vaktmästarna vid intendenturkåren, som numera med undantag av en (Lindhé) överflyttats till regementen och trängkårer, voro enligt 1901 års stat icke delägare i arméns pensionskassa och åtnjota en årsinkomst av kronor 955:60, varemot Fallanders årsinkomst stannade vid kronor 892. Det torde således bero på något misstag att räkna Fallander till nämnda kategorie, vilket även framgår därav, att i direktionens uttalande påpekas just det förhållandet, att Fallander blev delägare i arméns pensionskassa den 30 november 1880 eller samtidigt, som Fallander antogs såsom vaktmästare vid centralförrådet å Karlsborg. Någon ändring i nämnda antagandet eller överföring på sådan stat, som berövade Fallander rätten till delägarskap i arméns pensionskassa, har givetvis icke kunnat äga rum, utan kvarstår Fallander fortfarande på den

enligt Kungl. Maj:t den 13 december 1878 i nåder fastställda stat för kommandanter och befälhavare m. fl. å rikets fästningar och garnisonsorter. I detta sammanhang tillåter jag mig påpeka, att anmärkning 4 till denna stat angiver, att även vaktmästarne äro pensionsberättigade vid 60 års ålder (se bil. 6).

Däremot yttrar statskontoret, att det å ena sidan synes som Fallander oaktat sin sjuklighet fortfarande torde kunna göra tjänst och som ej heller hans otjänstbarhet för framtiden synes vara vederbörligen styrkt, ställer sig statskontoret därför tvekan till åtgärders vidtagande i önskat syfte, men å andra sidan, om det anses, att Fallander bör sättas i tillfälle att redan nu avgå, synes det statskontoret som om det föreslagna pensionsbeloppet 900 kronor skulle kunna tillstyrkas. Det torde vara detta senare utlåtande, som föranlett Kungl. Maj:ts beslut.

Då emellertid enligt regementsläkaren Evert Schildts på heder och samvete den 22 november 1917 avgivna intyg (se bil. 7) Fallanders sjukdomar utgöra ett bestämt hinder för honom att sköta sin tjänst, och samma läkare nu i dessa dagar den 17 dennes å heder och samvete (se bil. 8) intygar, att Fallander enligt hans bestämda uppfattning icke kan bliva duglig till tjänstgöring under de år, han ännu skulle hava kvar till sin pensionering, så torde tillfyllestgörande skäl föreligga att redan nu bevilja Fallander en pension. Det skulle i sanning vara mer än hårt, om Fallander, nedbruten av olika sjukdomar, efter 37 års plikt-troget arbete ej blott som vaktmästare utan även vid vissa tillfällen som förvaltare vid såväl proviant- som persedelförrådet skulle nödgas genom ett avslag å denna min motion framleva sina återstående dagar i fattigdom. Genom ett avslag av denna min motion skulle även Fallander nödgas var sjätte månad erhålla ett halvt års tjänstledighet, ända till det han fyller 65 år, under vilka förhållanden hans löneför-måner komma att uppgå till 500 kronor årligen, ett belopp, på vilket Fallander även med största sparsamhet svårligen torde kunna anständigt uppehålla sig.

Jag tillåter mig till sist framhålla, att ett bifall till min motion icke torde medföra några konsekvenser för framtiden, emedan Fallander är den ende numera återstående innehavaren av den beställning, det här är fråga om.

På grund av vad sålunda anförts hemställer jag,

att riksdagen måtte för sin del besluta:
dels nedsättning av vaktmästaren vid intenden-

Motioner i Andra kammaren, Nr 70.

turkåren Gustav Fallanders pensionsålder från nuvarande 65 år till 60 år, och

dels att Fallander må från månaden näst efter den, under vilken han erhåller avsked från sin nu innehavande beställning vid intendenturkåren, äga att bekomma en årlig pension av 900 kronor, att utgå från allmänna indragningsstaten.

Stockholm den 22 januari 1918.

Erik Röing.

Avskrift.

Bilaga 1.

Att förrådsvaktmästaren vid arméns intendenturförråd å Karlsborg Gustaf Fallander, som under många år rådfrågat mig för nervsvaghet (neurasthenia), sömnlöshet, krypningar under huden, allmän oro och ängslan m. m. fortfarande lider av samma sjukdom jämte äggvita i urin, som sedan 1913 vid alla urinundersökningar regelbundet funnits i större eller mindre mängd, att han i anledning därav icke kan beräknas bliva vidare tjänstbar under de närmaste 5 åren, intygas på heder och samvete.

Sköfde den 1 mars 1917.

Evert Schildt,
Regementsläkare.

Avskrift.

Bilaga 2.

Stockholm den 23 mars 1917.

INTENDENTURKÅRENS
CHEFSEXPEDITION.

Till Konungen.

Ang. nedsättning av pensionsåldern för vaktmästaren vid Int. G. Fallander. Se bilagor.

Genom 1914 års härordning indrogos vaktmästarebeställningarna vid Int. I sammanhang härmed bestämdes, att de nyinrättade förrådsvaktmästarebeställningarna vid infanteriregementen och trängkårer skulle där så ske kunde besättas med övertaliga vaktmästare vid denna kår. Med anledning härav överflyttades till truppförband samtliga Intendenturkårens vaktmästare med undantag av två, vilka på grund av sin ålder icke ansågos lämpligen kunna uttransporteras. Genom detta deras kvarstående å Intendenturkårens stat kommo de emellertid i fråga om avlönings- och pensionsförhållanden i avsevärt sämre läge än de, vilka erhöilo förrådsvaktmästarebeställning vid truppförband.

Beträffande den ena av de två vaktmästare, vilka sålunda kvarstannat vid Intendenturkåren, nämligen J. G. G. Lindhé, har jag i underdånig skrivelse den 15 november 1916, nr 810, hos EKM. hemställt om en förhöjning av pensionen till sammanlagt 900 kr. att utgå fr. o. m. månaden näst efter den, under vilken han erhållit avsked. Vad den andre av samma kategori, vaktmästaren vid arméns intendenturförråd å Karlsborg *Gustaf Fallander* angår, förelåg då ej någon anledning underställa frågan om förhöjning av hans pension EKM:ts prövning, enär F., vilken först under innevarande år uppnår sitt 60. levnadsår, icke förrän år 1922 bliver pensionsberättigad.

Fallander har emellertid nu under åberopande av bilagda läkarintyg anhållit, att *jag* hos EKM. måtte göra underdånig framställning om dels nedsättning av den för honom bestämda pensionsåldern från nuvarande 65 år till 60 år och dels om förhöjning av det pensionsbelopp å 500 kronor, han vid avskedstagandet äger utbekomma från arméns pensionskassa.

Fallander, som är född den 27 november 1857 och för vilken frejdebetyg härjämte bifogas, har alltsedan den 30 november 1880 tjänstgjort såsom vaktmästare först vid fästningsintendenturens mindre persedelförråd å Karlsborg och sedan dess vid arméns centrala intendenturförråd därstädes. Han har under hela sin långvariga tjänstetid på ett plikttroget och samvetsgrant sätt fullgjort honom åliggande tjänsteplikter.

Då han nu enligt ovanberörda läkarintyg för sin återstående tjänstetid icke vidare synes kunna bliva tjänstbar, torde det för såväl tjänstens som Fallanders egen skull vara ändamålsenligt, om han redan vid den tidpunkt, då han uppnår sitt 60. levnadsår, kunde beviljas avsked med pension.

Med avseende å pensionens storlek torde denna icke böra sättas lägre än den, vilken tillförsäkrats hans förutvarande yngre kamrater, vilka transporteras till förrådvaktmästarebeställningar vid infanteriregementen eller trängkårer dvs. 900 kronor.

Med anledning av det ovan anförda får jag i underdånighet hemställa, att det täcktes Eder Kungl. Maj:t till innevarande års riksdag avlämna proposition avseende

dels nedsättning av vaktmästaren vid Intendenturkåren *Gustaf Fallanders* pensionsålder från nuvarande 65 år till 60 år, och

dels att *Fallander*, må från månaden näst efter den, under vilken han erhåller avsked från sin nu innehavande beställning vid Intendenturkåren, äga att bekomma en årlig pension av 900 kronor, att utgå från allmänna indragningsstaten.

Stockholm som ovan.

Underdånigst
Fredrik Frölich.
Chef för Int.

K. E. W. Söderhielm.

Rätt avskrivet intygar:

Vilhelm Lind.
Kapten.

Auskrift.

Bilaga 3.

DIREKTIONEN
ÖVER
ARMÉNS PENSIONS KASSA.

Till Konungen.

Med anledning av generalintendentens hemställan om pension för vaktmästaren G. Fallander.

Genom nådig remiss den 27 mars 1917 har Eders Kungl. Maj:t behagat infordra direktionens över arméns pensionskassa underdåniga utlåtande med anledning av en av chefen för Intendenturkåren gjord underdånig hemställan om propositions avlåtande till innevarande års riksdag om en årlig pension av 900 kronor från allmänna indragningsstaten för vaktmästaren vid Intendenturkåren Gustaf Fallander vid uppnådda 60 levnadsår.

Till underdånig åtlydnad av den nådiga remissen, som härmed återställes, anhåller direktionen få anföra följande:

Av här förvarade handlingar framgår, att Fallander är född den 27 november 1857 och blev delägare i arméns pensionskassa den 30 november 1880 genom anställning såsom vaktmästare vid centralförrådet å Karlsborg, vilken tjänst, *numera uppförd på Intendenturkårens stat*, han ännu innehar. Han räknar alltså 36 tjänstår efter tjugonde åldersåret men först den 27 november 1922 sextiofem levnadsår, eller den för vaktmästare vid militära ämbetsverk och staber i pensioneringsgrunderna för arméns befäl och underbefäl med vederlikar fastställda levnadsålder för erhållande av fyllnadspension, samt bliver alltså jämlikt 48 § kungl. pensionsreglementet och berörda pensioneringsgrunder först sagda dag berättigad att fr. o. m. månaden näst efter den, i vilken han därefter erhåller avsked, tillträda pension och fyllnadspension med 500 kronor, därav 120 kronor i 10. klassen av arméns pensionskassa och 380 kronor av statsmedel.

Samtidigt anhåller direktionen i underdånighet få meddela, att pensionsförmånerna för innehavare av förrådsvaktmästarebeställning vid armén utgöra efter uppnådda 65 levnadsår och 30 tjänstår i statens tjänst 900 kronor, därav 120 kronor i 10. klassen av arméns pensionskassa och 780 kronor fyllnadspension av statsmedel.

Stockholm den 11 april 1917.

Underdånigst

Fr. Leth.

C. O. Nordensvan.

Th. de Maré.

Carl J. von Plomgren.

A. Ljungström.

/C. Hallin.

Vidimeras:

G. Ericsson.

Bilaga 4.

Avskrift.

Kungl. Lantförsvarsdepartementet.

Underdånigt utlåtande.

Av handlingarna framgår, att förrådsvaktmästaren vid arméns intendenturförråd i Karlsborg Gustav Fallander först den 27 november 1922 uppnår den levnadsålder, 65 år, då enligt gällande pensioneringsgrunder vaktmästare vid militära ämbetsverk och staber bliva berättigade till pension. För att dessförinnan kunna bekomma pension, erfordras icke blott att hava under tre år på grund av sjukdom varit urståndsatt att tjänstgöra utan även att av samma anledning vara för framtiden oförmögen till tjänstgöring. Då Fallander oaktat sin sjuklighet synes fortfarande kunna göra tjänst samt ej heller hans otjänstbarhet för framtiden synes vara vederbörligen styrkt, kan han givetvis icke författningsenligt nu erhålla pension, och det synes Statskontoret också ganska tveksamt, huruvida tillräckliga skäl kunna anses föreligga för vidtagande av åtgärd i syfte att genom framställning till riksdagen bereda Fallander pension.

*Statskontoret,
angående
väckt fråga
om beredande
av pension åt
förrådsvakt-
mästaren
G. Fallander.*

Därest emellertid Fallander befinnes böra sättas i tillfälle att redan nu avgå från sin tjänst med pension, och framställning om sådan förmån åt honom alltså anses böra föreläggas riksdagen, vill det synas Statskontoret, som om det föreslagna pensionsbeloppet, 900 kr., ehuru detsamma måste anses väl högt i förhållande till Fallanders avlöningsförmåner, dock skulle kunna tillstyrkas med hänsyn till föreliggande av chefen för intendenturkåren framhållna omständigheter.

Stockholm den 24 april 1917

Underdånigst:

Per Södermark.

C. A:son Leijonhufvud.

Erik Lindblad.

Vidimeras:

G. Ericsson.

Bilaga 5.

Avskrift av avskrift.

Kungl. Lantförsvarsdepartementet.

Till Chefen för Intendenturkåren.

Kungl. Maj:t har låtit sig föredragas eder underdåniga skrivelse den 23 mars 1917, däri Ni på anförda skäl gjort framställning i fråga om avlåtande av

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 4 saml. 26 häft. (Nr 69—72.) 2

proposition till riksdagen angående förhöjning av pensionsbeloppet åt vaktmästaren vid Intendenturkåren G. Fallander samt angående nedsättning av den för Fallander gällande pensionsåldern,

ävensom häröver avgivna utlåtanden av Direktionen över arméns pensionskassa samt av Kungl. Statskontoret;

Och har Kungl. Maj:t funnit förevarande framställning icke föranleda någon dess vidare åtgärd. Vill jag, på nådigaste befallning, skolat Eder till kännedom och vederbörandes underrättande härigenom meddela.

Avskrifter av denna skrivelse tillställas:

Direktionen över arméns pensionskassa samt Kungl. Statskontoret.

Stockholm den 14 september 1917.

J. Åkerman. / *K. Södervall.*

Mig delgivet den 28/9 1917.

Gust. Fallander.

Bestyrkes och meddelas.

Stockholm den 27/9 1917.

På befallning:

Vilhelm Lind,
Kapten.

Bilaga 6.

Transumt.

Kungl. Maj:ts
i nåder fastställda
stat

för Kommendantstater och Befälhavare, med flera, å rikets fästningar och garnisonsorter; att i enlighet med Kungl. Brevet den 26 November 1875 och sedermera i ämnet meddelade föreskrifter från 1879 års början tillämpas.

Karlsborg.

Fästningsintendenturen.

Fästningsintendent, tillika intendent vid centralförrådet, lön	4,000:—	
dagavlönning à 4 kr.	1,460:—	5,460:—
Förrådsförvaltare vid central- och huvudförrådet	lön 1,800:—	
tjänstgöringspenningar	1,200:—	3,000:—
Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr.		

Förvaltare vid de mindre persedelförråden, tillika biträde åt fästningsintendenten i expeditionsgöromål.....	1,800: —	1,800: —
Efter 5 år kan lönen höjas med 300 kr.		
Bokhållare vid centralförrådet, lön	1,500: —	1,500: —
1 förste vaktmästare, lön	700: —	
tjänstgöringspenningar	300: —	1,000: —
1 vaktmästare, lön	500: —	
tjänstgöringspenningar	300: —	800: —
Till extra skrivbiträde vid centralförrådet	1,500: —	1,500: —

Anm. 4: Fästningsintendenten, förvaltarna och bokhållaren, vilka, likasom vaktmästarne komma att åtnjuta pension i enlighet med nådiga cirkuläret av den 22 juni 1877, angående den nya pensioneringen för armén, bliva pensionsberättigade vid 60 års ålder.

Stockholms slott den 13 december 1878.

OSCAR.

— / J. H. Rosensvärd.

Vidimeras ex officio:

W. Lundgren.

Bilaga 7.

Avskrift.

Att förrådsvaktmästaren vid arméns intendenturförråd å Karlsborg Gustav Fallande lider av nervsvaghet (neurasthenia), yttrande sig i sömnlöshet, huvudvärk, yrsel, ängslan och oro jämte ofta uppträdande äggvita i urin, att dessa sjukdomar för honom utgöra ett bestämt hinder att sköta sin tjänst, att han i anledning därav är i behov av tjänstledighet under omkring 6 månader, som lämpligast böra användas till en vilo- och badkur inom riket, intygas på heder och samvete.

Skövde den 22/11 1917.

Evert Schildt,
Regementsläkare.

Vidimeras:

Th. Blomgren,

Förvaltare.

*Avskrift.**Bilaga 8.*

Att förrådsvaktmästaren vid arméns intendenturförråd å Karlsborg Gustav Fallander, som under många år rådfrågat mig för nervsvaghet (neurasthenia), sömnlöshet, allmän oro och ängslan m. m., fortfarande lider av samma sjukdom, att dessa symptom under det sista året ökats i rätt väsentlig grad, att det är min bestämda uppfattning, att han icke kan bliva duglig till tjänstgöring under de år, han ännu skulle hava kvar till sin pensionering, intygas härmed på heder och samvete.

Skövde den 17 jan. 1918.

Evert Schildt,

Regementsläkare vid Kungl. Göta trängkår.
